



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Rýznarovou (dříve Radkovou) ve věci

žalobkyně: **T. S.**
bytem X
zastoupená V. S.
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2024, č. j. X, ve věci průkazu osoby se zdravotním postižením

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky ve Zlíně, kontaktní pracoviště Valašské Meziříčí (dále jen „úřad práce“) z 18. 9. 2024, č. j. X, kterým úřad práce zamítl žádost žalobkyně o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením.
- Žalobkyně v žalobě** namítala, že její zdravotní stav odpovídá nároku na průkaz ZTP. Průkaz TP žalobkyni neulehčuje pohyb v exteriéru, protože se žalobkyně neobejde bez pomoci druhé osoby a nemůže cestovat MHD tak, jak předpokládá průkaz ZTP. Žalobkyně naplňuje podmínky přílohy č. 4 odst. 1 písm. i) a k) k vyhlášce č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „vyhláška“). Žalobkyně má

nejistou a nestabilní chůzi, nízkou hmotnost a zimomřivost a neobejde se bez pomoci druhé osoby při pohybu v exteriéru, na vzdálenost delší než 15 m, na nerovném povrchu a do schodů. Nutnost pomoci druhé osoby zmiňují zprávy MUDr. C. po operaci kyčle (po zlomenině krčku) v roce 2022 doložené k první žádosti o průkaz ZTP. Žalobkyně navrhla k důkazu dále zprávu MUDr. K. k prokázání dopomoci druhé osoby k chůzi. Tyto zprávy potvrzují nutnost doprovodu při návštěvách lékařů, při nákupech apod. Žalobkyně potřebuje čtyřkolové chodítko a není si jistá ani při pohybu v interiéru a potřebuje pomoc druhé osoby. Žalobkyně navrhla k důkazu zápis z místního šetření z řízení o „ošetřovném“. Žalobkyně nevěděla, že potřeba doprovodu má být uváděna v lékařských zprávách praktické lékařky a nutričního lékaře. Tento stav žalobkyně trvá od roku 2019. Žalobkyně navrhla dále k důkazu zprávu chirurga z 24. 5. 2024 o tom, že má oteklý kotník, k prokázání potřeby doprovodu druhé osoby, zprávu z 3. 9. 2024 o komplexním vyšetření v souvislosti s nutričním marasmem a zprávu neurologa z 25. 1. 2024. Žalobkyně doplnila v podání z 8. 11. 2024, že má postiženou dolní končetinu, nízkou hmotnost a některé domácí práce nezvládá bez pomoci (úklid a osobní hygienu).

3. **Žalovaný v napadeném rozhodnutí** odkázal na posudek Lékařské posudkové služby Okresní správy sociálního zabezpečení Vsetín (dále jen „OSSZ“) z 10. 8. 2023, podle kterého žalobkyně byla osobou se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace podle § 34 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o poskytování dávek“) a nešlo o osobu s těžkým funkčním zdravotním postižením pohyblivosti nebo orientace podle § 34 odst. 3 citovaného zákona. Nešlo o zdravotní stav podle odst. 2 přílohy 4 k vyhlášce, ani mu svým funkčním postižením neodpovídá nebo s ním není srovnatelný funkčními důsledky. Šlo o zdravotní stav, který není uvedený v citované příloze, ale svým funkčním postižením odpovídá nebo je svými důsledky srovnatelný se zdravotním stavem podle odst. 1 písm. i) vyhlášky.
4. Žalovaný dále z odvolacího řízení odkázal na posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě (dále jen „posudková komise“) z 13. 12. 2023, který dospěl ke shodnému závěru jako OSSZ. Hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je nutriční marasmus s BMI 14,5 v září 2023 a 15,62 dne 15. 8. 2022, chronická kalcifikující pankreatitida, toxonutritivní hepatopatie, portální hypertenze a jaterní encefalopatie s oscilujícími amentními stavy. Podle lékařských zpráv je žalobkyně lucidní, orientovaná, má stabilní stoj a zvládá chůzi v chodítku. Lékaři ve zprávách nepopisují nutnost doprovodu. U žalobkyně nebylo prokázáno těžké postižení pohyblivosti a celkové výkonnosti již při lehkém zatížení při interních onemocněních ani ztráta imunity spojená se zvláště těžkým postižením orientace nebo pohyblivosti. Nejde o anatomickou ani funkční ztrátu končetin.
5. Žalovaný k námitkám žalobkyně podle posudku posudkové komise konstatoval, že lékařské zprávy neprokázaly nárok na přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením II. nebo III. stupně, tj. ZTP nebo ZTP/P.
6. Žalovaný shledal posudek posudkové komise jako úplný, objektivní a přesvědčivý. Posudková komise byla obsazena v souladu se zákonem a vyjádřila se i k námitkám žalobkyně.
7. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** nad rámec napadeného rozhodnutí vysvětlil, že posouzení nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením nezávisí na volné úvaze žalovaného, ale

musí odpovídat posudkovým kritériím vymezeným vyhláškou. Obtíže žalobkyně popsané v žalobě byly žalovanému známy z nálezů, které žalobkyně v žalobě popisuje. Ze zdravotnické dokumentace vyplynulo, že žalobkyně je schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí a v exteriéru se sníženým dosahem a s problémy při chůzi okolo překážek a v nerovném terénu. Posudková komise tyto potíže zohlednila. Posudek posudkové komise byl přezkoumatelný, bezrozporný, úplný a přesvědčivý a nebyl zpochybněn žádnými zjištěnými okolnostmi.

8. Krajský soud **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 11. 1. 2024.
9. Soud dospěl k závěru, že žaloba je **nedůvodná**.
10. K tomu, aby žalobkyni byl přiznán průkaz ZTP, by musela mít těžké funkční postižení pohyblivosti nebo orientace (u průkazu ZTP/P zvláště těžké funkční postižení). Žalobkyně namítala, že tuto podmínku splňuje a jde u ní o postižení podle přílohy č. 4 odst. 2 písm. i), resp. c) vyhlášky, tj. těžké postižení pohyblivosti a celkové výkonnosti již při lehkém zatížení při interních a onkologických postiženích, resp. funkční ztráta dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce.
11. Podle § 34 odst. 3 zákona o poskytování dávek „nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ (průkaz ZTP) má osoba s **těžkým funkčním postižením** pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí a v exteriéru je schopna chůze se značnými obtížemi a jen na krátké vzdálenosti. Těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a v exteriéru má značné obtíže.“
12. Podle § 34 odst. 2 zákona o poskytování dávek „nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „TP“ (průkaz TP) má osoba se **středně těžkým funkčním postižením** pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí, v exteriéru je schopna chůze se sníženým dosahem a má problémy při chůzi okolo překážek a na nerovném terénu. Středně těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a zhoršenou schopnost orientace má jen v exteriéru.“
13. Podle § 2b zákona č. 388/2011 Sb. „zdravotní stavy, které lze považovat za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace pro účely přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením, jsou uvedeny v příloze č. 4 k této vyhlášce.“
14. Žalobkyně tvrdila, že má nejméně těžké funkční postižení, které odpovídá postižení podle přílohy č. 4 odst. 2 vyhlášky, konkrétně podle písm. i) nebo c), tj. těžké postižení pohyblivosti a celkové výkonnosti již při lehkém zatížení při interních a onkologických postiženích, resp. funkční ztráta dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce.
15. Správní orgány však uznaly, že žalobkyně trpí postižením srovnatelným s postižením podle

přílohy č. 4 odst. 1 písm. i) vyhlášky, proto soud tuto otázku nepovažuje za spornou (viz první odstavec na straně 2 napadeného rozhodnutí o odvolání).

16. Spornou otázkou zůstává, jestli žalobkyně trpí postižením podle přílohy č. 4 odst. 2 písm. c) vyhlášky, tj. funkční ztrátou dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce, resp. stavem s tímto postižením srovnatelným funkčně nebo funkčními důsledky.
17. Podle žalobkyně tento stav prokazují tyto důkazní prostředky, jimiž soud provedl dokazování při jednání:
 - a) zpráva MUDr. B. K., Ph.D., ze dne 25. 1. 2024,
 - b) zpráva chirurgické ambulance MUDr. V. K. s. r. o. ze dne 24. 5. 2024,
 - c) zpráva Nemocnice AGEL Nový Jičín a. s. ze dne 3. 9. 2024,
 - d) zpráva Nemocnice AGEL Nový Jičín a. s. ze dne 4. 6. 2024,
 - e) zpráva Psychiatrické nemocnice v Kroměříži ze dne 4. 11. 2023,
 - f) zpráva Nemocnice AGEL Nový Jičín a. s. ze dne 1. 8. 2023,
 - g) zpráva Nemocnice AGEL Nový Jičín a. s. ze dne 26. 9. 2023,
 - h) záznam ze sociálního šetření pro účely příspěvku na péči ze dne 12. 6. 2023.
18. Soud neprováděl dokazování oznámením České správy sociálního zabezpečení ze dne 29. 12. 2023 o zvýšení invalidního důchodu prvního stupně, protože nesouvisí s projednávanou věcí.
19. Soud ověřil ze správního spisu, že posudková komise měla při vypracování posudku z 13. 12. 2023 k dispozici zprávu neurologa MUDr. B. K. z 11. 8. 2022 (na kterou odkazuje jeho zpráva z 25. 1. 2024), zprávy nemocnice AGEL Nový Jičín a. s. z 19. 5. 2023 a 25. 5. 2023, zprávu praktické lékařky z 4. 8. 2023, zprávu MUDr. C. z 27. 4. 2023 a zprávy MUDr. B. (nutriční ambulance) z 1. 8. 2023 a 26. 9. 2023.
20. Soud ověřil z obsahu lékařských zpráv vydaných po datu vydání napadeného rozhodnutí, že popisují aktuální zdravotní stav žalobkyně a neobsahují konkrétní a relevantní popis skutkového stavu před 1. 11. 2024, a proto nejsou tyto důkazní prostředky způsobilé přispět k objasnění skutkového stavu za rozhodné období. Žalobkyně je případně může uplatnit v řízení po podání nové žádosti.
21. Záznam ze sociálního šetření popisuje, že se žalobkyně pohybuje po bytě sama za pomoci opěry nábytku, ujde asi deset kroků, a protože je slabá, musí si odpočinout; venku chodí za pomoci chodítka a asistence druhé osoby; při chůzi dělá velmi malé kroky, spíše šoupe nohama; schody a nerovný terén nedokáže zvládnout a když už po nich musí jít, manžel ji vynese; má problémy se stáním, neudrží rovnováhu; žije pouze v přízemí.
22. Soud ověřil z posudku posudkové komise, že žalobkyně podle zprávy praktické lékařky z 4. 8. 2023 od 8. 7. 2023 chodila s chodítkem a od 27. 7. 2023 chodila bez chodítka, o holi. Posudková komise zdůraznila ze zprávy neurologa MUDr. K. z 11. 8. 2022, že stoj a chůze žalobkyně jsou správné, Thomayer na 20 cm a ze zprávy chirurga MUDr. C. z 27. 4. 2023 posudková komise citovala, že kyčle umožňují plnou zátěž. Posudková komise citovala ze zprávy Nemocnice AGEL Nový Jičín a. s. z 25. 5. 2023, že žalobkyně má stoj stabilní a chůzi v chodítku zvládá.
23. Soud provedl dokazování zprávou z Psychiatrické nemocnice Kroměříž z 4. 11. 2023 a z té se podává, že se týká jiné osoby než žalobkyně. Tento důkaz je proto nezpůsobilý přispět k objasnění skutkového stavu v posuzované věci.

24. Soud zjistil ze zpráv Nemocnice AGEL Nový Jičín a. s. z 1. 8. 2023 a 26. 9. 2023, že žalobkyně chodí již bez opory a vaří si sama.
25. Z výše uvedených důkazních prostředků nevyplývá, že u žalobkyně jde o postižení srovnatelné s funkční ztrátou dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce, že její stoj je nestabilní a žalobkyně chůzi nezvládá. Naopak, podle lékařských zpráv je žalobkyně lucidní, orientovaná, schopna stoje a chůze, byť s oporou. V lékařských zprávách není nařízen doprovod jako léčebný režim nebo opatření.
26. Soud se neztotožnil s právním názorem žalobkyně, že je její postižení srovnatelné s těžkým funkčním postižením pojmenovaném jako funkční ztráta dolní končetiny se ztrátou opěrné funkce. Posudek posudkové komise přesvědčivě vysvětlil podle dostupných lékařských zpráv, že funkční postižení pohyblivosti žalobkyně je středně těžké a nejedná se o těžké postižení pohyblivosti. U žalobkyně nejde o multiorgánové selhávání dvou a více orgánů ani o ztrátu imunity spojené se zvláště těžkým postižením pohyblivosti nebo orientace. Nejedná se ani o anatomickou a funkční ztrátu končetin a stav žalobkyně ani není s těmito stavy srovnatelný.
27. Soud dospěl dále k závěru, že žalobkyně netrpí ani postižením podle přílohy č. 4 odst. 2 písm. k) vyhlášky, protože žalobkyně netvrdila a z lékařských zpráv nevyplývá kombinované postižení sluchu a zraku (hluchoslepota) funkčně v rozsahu oboustranné středně těžké nedoslýchavosti, kterou se rozumí ztráta sluchu podle Fowlera 40 až 65 %, a oboustranné silné slabozrakosti, kterou se rozumí zraková ostrost s nejlepší možnou korekcí na lepším oku, kdy maximum je menší než 6/60 a minimum rovné nebo lepší než 3/60, nebo oboustranné koncentrické zúžení zorného pole v rozsahu 30 až 10 stupňů, i když centrální ostrost není postižena. Soud podotýká, že citované písm. k) žalobkyně uvedla v podání z 11. 1. 2024.
28. Posouzení zdravotního stavu mj. i v souvislosti s poskytováním dávek podmíněných zdravotním stavem či jako zde přiznáním průkazu osob se zdravotním postižením je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud potřebné odborné znalosti, a proto vždy vychází z posouzení osob, které jimi disponují. V rámci řízení před správními orgány v těchto věcech zdravotní stav posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Ads 34/2003-82, č. 526/2005 Sb. NSS). V posudku takové odborné lékařské komise se přitom hodnotí nejenom celkový zdravotní stav účastníka řízení, nýbrž se v něm zaujímají i posudkové závěry ohledně splnění v zákoně stanovených kritérií pro přiznání dávky či průkazu osoby zdravotně postižené. Tento posudek je tedy ve správním a následně v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na nějž je soud při nedostatku odborné erudice odkázán, a proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost. Posudek lze však považovat za úplný a přesvědčivý jen v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným žalobcem a tyto své posudkové závěry jednoznačně a konkrétně zdůvodní. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku způsobující jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost přitom nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebnou odbornou erudici (srov. rozsudky NSS č. j. 5 Ads 22/2003-48, č. j. 5 Ads 42/2003-61, č. 511/2005 Sb. NSS nebo č. j. 6 Ads 25/2004).
29. K otázce naplnění výše zmíněných požadavků lze dále odkázat na rozsudek

NSS č. j. 8 Ads 331/2018-37, podle kterého „aby byl posudek jednoznačný, úplný a přesvědčivý, je třeba, aby se vypořádal se všemi relevantními podklady a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodil závěry podstatné pro posouzení zdravotního stavu osoby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Ads 156/2014-28). Vyplyvají-li z jednotlivých podkladů rozporné závěry, posudková komise musí tyto rozpory přesvědčivě vysvětlit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37). Postaví-li posudková komise své hodnocení na rozporných základech, aniž by rozpory odstranila či vysvětlila, je povinností žalovaného žádat doplnění posudku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25).“

30. Ve správním řízení byl skutkový a právní stav zjištěn a prokázán posudkem posudkové komise v Ostravě ze dne 13. 12. 2023. Žalobkyně nenamítala neúplnost posudku, rozpory v něm ani nesprávné složení posudkové komise (členem komise byl lékař se specializací na interní lékařství). Žalobkyně pouze nesouhlasila s posudkovým hodnocením a neshledala ho jako přesvědčivé s poukazem na doložené lékařské zprávy.
31. Soud námitkám žalobkyně nepřisvědčil na základě odůvodnění posudku posudkové komise a následně napadeného rozhodnutí. Posudková komise vysvětlila, že žalobkyně nemá podle lékařských zpráv zdravotní postižení srovnatelné se zdravotními postiženími podle přílohy č. 4 odst. 2 vyhlášky. Soud nemá k dispozici posudkové spisy a zdravotnickou dokumentaci. Avšak ani podle listin, které doložila soudu žalobkyně, neodpovídá její zdravotní stav těžkému postižení podle přílohy č. 4 odst. 2 vyhlášky.
32. Soud shledal posudek posudkové komise shodně se žalovaným jako úplný, bezrozporný a přesvědčivý. Zprávy, kterými žalobkyně chtěla vyvrátit závěry posudkových lékařů, neobsahují konkrétní údaje, které by zpochybnily zjištění skutkového a právního stavu v posuzované věci ve smyslu § 3 a § 50 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Žalobkyně nepředložila žádnou lékařskou zprávu, posudek, odborné stanovisko, objektivní výsledky vyšetření, měření, podklad rozhodnutí nebo důkaz, které by aktivovaly povinnost správních orgánů nebo soudu v dokazování pokračovat nebo které by prokázaly žalobní tvrzení.
33. Pokud nejde o nedostatečné vyšetření žalobkyně a jeho popis v lékařských zprávách, pak žalobkyně brojí proti znění zákona a vyhlášky tak, jak je přijal zákonodárce. Správní orgány a soudy jsou zněním zákona a vyhlášky vázány.
34. Soud nezlehčuje zdravotní obtíže žalobkyně a nezpochybňuje její dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, avšak žalobkyně nesplnila zákonná kritéria pro přiznání průkazu ZTP.
35. Žalobní námitky, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav a žalobkyně má těžké postižení vyjmenované v příloze č. 4 odst. 2 vyhlášky, soud neshledal důvodné, a to na základě dokazování provedeného správními orgány podle doložených lékařských zpráv a podle dokazování provedeného soudem. Žalobkyně do zjištěného skutkového stavu nevnesla důvodné pochybnosti a jiný skutkový stav neprokázala. Žalobkyně netvrdila ani neprokázala jiné postižení, které by odůvodňovalo přiznání průkazu ZTP.
36. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které ho podřadily a z toho vyvodily v souladu se zákonem správně skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil, a proto žalobu zamítl.
37. Soud v souladu s § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně v něm neměla úspěch a správnímu orgánu takové právo ve věcech sociální péče nepřísluší.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 19. března 2025

JUDr. Martina Rýznarová v. r.
samosoudkyně